

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 17 stycznia 2008 r.

DIS-DEC-23/1068/08

dot. [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 i art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 7 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przetwarzania danych osobowych przez Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty, reprezentowany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych,

- I. Nakazuję Stabilnego Wzrostu Funduszowi Inwestycjnemu Otwartemu, reprezentowanemu przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, usunięcie uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych, poprzez zaprzestanie pozyskiwania zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych na rzecz podmiotów nieoznaczonych co do ich pełnej nazwy i adresu siedziby, w terminie od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna.**
- II. W pozostałym zakresie postępowanie umarzam.**

U z a s a d n i e n i e

Inspektorzy upoważnieni przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przeprowadzili kontrolę w Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych, zwanym dalej Towarzystwem, w celu ustalenia zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych sygn. akt [...], tj. ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych

(Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), zwanym dalej rozporządzeniem. W toku kontroli odebrano od pracowników Towarzystwa ustne wyjaśnienia, skontrolowano systemy informatyczne oraz dokonano oględzin pomieszczeń, w których odbywa się przetwarzanie danych osobowych. Stan faktyczny został szczegółowo opisany w protokole kontroli, który został podpisany przez Prezesa Zarządu i Członka Zarządu Towarzystwa.

Na podstawie tak zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, że w procesie przetwarzania danych osobowych Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty, jako administrator danych, reprezentowany przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, naruszył przepisy o ochronie danych osobowych. Uchybienia te polegały na:

1. Niezapewnieniu osobom składającym zlecenie otwarcia rejestru za pomocą systemu informatycznego o nazwie „A” swobody wyrażenia zgody, na przetwarzanie danych osobowych przez Towarzystwo oraz inne podmioty w celach marketingowych i akwizycyjnych (art. 23 ust. 1 w związku z art. 7 pkt 5 ustawy).
2. Pozyskiwaniu zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych na rzecz podmiotów nieoznaczonych co do pełnej nazwy i adresu siedziby (art. 23 ust. 1 w związku z art. 7 pkt 5 ustawy).

W związku z powyższym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy sygn. pisma [...].

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego Prezes oraz Członek Zarządu Towarzystwa złożyli wyjaśnienia, w których poinformowali, że:

1. Podczas przyjmowania zleceń od uczestników funduszy, dystrybutorzy posługujący się systemem „A” mają obowiązek, zgodnie z wolą uczestnika, zaznaczyć lub odznaczyć opcję „Wyrażam zgodę na wykorzystanie moich danych osobowych do celów marketingowych”. W przypadku jej zaznaczenia, na wydruku zlecenia pojawia się treść klauzuli ze zgodą na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych oraz pod innymi oświadczeniami tak, że uczestnik składając swój podpis na zleceniu podpisuje zarówno oświadczenia „obowiązkowe” jak i tę klauzulę. W sytuacji gdy uczestnik nie wyrazi zgody na przetwarzanie swoich danych w celach marketingowych, opcja wyrażenia zgody w systemie „A” zostaje nie

oznaczona, a na wydruku zlecenia pole na podpis uczestnika znajduje się zaraz pod oświadczeniami „obowiązkowymi” – na zleceniu nie ma więc treści „zgody marketingowej”.

2. Oznaczenie podmiotów, dla których wyrażana jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych poprzez sformułowanie ”podmioty, których akcjonariuszami będą te spółki” jest zgodne z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Należy uznać za dopuszczalne udzielenie przez daną osobę zgody na przekazywanie jej danych podmiotom, których w momencie udostępniania danych administrator nie potrafi jeszcze zidentyfikować (nazwać).

Ponadto, do ww. wyjaśnień Towarzystwo załączyło dowody tj. wydruki z systemu informatycznego o nazwie „A”.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych. Stosownie natomiast do treści art. 7 pkt 5 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o zgodzie osoby, której dane dotyczą, rozumie się przez to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści.

W toku kontroli ustalono, iż osoby składające zlecenie otwarcia rejestru Funduszu podpisują oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych o treści: „*Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych [...], TU [...], TU [...], PTE [...]* (z siedzibą spółek: [...]) oraz podmioty, których akcjonariuszami będą te spółki, w celach marketingowych i akwizycyjnych”. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania Generalny Inspektor uznał ww. oświadczenie za nie odpowiadające wymogom wynikającym z przepisów art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 7 pkt 5 ustawy. W komentarzu do ustawy o ochronie danych osobowych autorstwa Janusza Barty, Pawła Fajgielskiego i Ryszarda Markiewicza („Ochrona Danych Osobowych, Komentarz”,; Lex a Wolters Kluwer business; Wydanie 4, Kraków 2007, str. 443 i nast.) wyrażony został następujący pogląd: „Zgoda na przetwarzanie „własnych” danych osobowych powinna być – jak się czasem podkreśla – zgodą poinformowanego (dodajmy: poinformowanego w sposób odpowiedni, zrozumiały, także dla osoby nieobeznanej z problematyką prawną czy handlową). Realizacji tego wymogu służy przede wszystkim przepis art. 24, który wskazuje, jakie informacje powinny być udzielone osobie, od której zbierane są dane osobowe (chodzi zwłaszcza o cel przetwarzania danych, o osobę administratora oraz przewidywanych „użytkowników” danych, w tym o zamiar przekazania ich do

państwa trzeciego, jak i o prawa służące osobie, której dane mają być przetwarzane)”. Przytoczone stanowisko należy podzielić. Nie jest bowiem dopuszczalne pozyskiwanie zgody na przetwarzanie danych przez podmioty, które nie zostały w odpowiedni sposób oznaczone. Osoba składająca ww. oświadczenie woli powinna wiedzieć, komu to oświadczenie składa (pełna nazwa i adres administratora danych).

Przede wszystkim należy podkreślić, iż przytoczony w uzasadnieniu zawiadomienia pogląd Janusza Barty, Pawła Fajgielskiego i Ryszarda Markiewicza został wyrażony w części komentarza do art. 23 ustawy o ochronie danych osobowych, a nie jak twierdzi Towarzystwo do art. 24 tej ustawy („Ochrona Danych Osobowych, Komentarz”,; Lex a Wolters Kluwer business; Wydanie 4, Kraków 2007, str. 443 i nast.). Towarzystwo w swojej argumentacji pomija najistotniejszą dla oceny omawianego stanu faktycznego okoliczność jaką jest treść analizowanego oświadczenia woli. Osoba, która składa takie oświadczenia woli wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych przez każdy z podmiotów wskazanych w tymże oświadczeniu. Dlatego też każdy z tych podmiotów powinien być dokładnie oznaczony, bowiem staje się administratorem danych. Wobec powyższego każda osoba składająca oświadczenie woli w zakresie zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych powinna być poinformowana o pełnej nazwie i adresie siedziby podmiotów (administratorów danych), wskazanych w treści tego oświadczenia, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 1 ustawy. Obowiązek ten dotyczy bowiem przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której dane dotyczą. Nieuzasadnione natomiast jest pozyskiwanie na przyszłość zgody na przetwarzanie danych osobowych, w sytuacji gdy nie są jeszcze znane podmioty dla których ta zgoda jest pozyskiwana. Osoba, która wyraża taką zgodę powinna bowiem wiedzieć komu przekazuje swoje dane i w stosunku do kogo może realizować swoje prawa określone w art. 32 ustawy. Dlatego też Generalny Inspektor uznał za konieczne zaprzestanie pozyskiwania zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych na rzecz podmiotów nieoznaczonych co do ich pełnej nazwy i adresu siedziby.

Z pisma Towarzystwa stanowiącego odpowiedź na zawiadomienie o wszczęciu postępowania wynika m.in., iż oznaczenie podmiotów, dla których wyrażana jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i akwizycyjnych poprzez sformułowanie ”podmioty, których akcjonariuszami będą te spółki” jest zgodne z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych. Towarzystwo uznało za dopuszczalne udzielenie przez daną osobę zgody na przekazywanie jej danych podmiotom, których w momencie udostępniania danych administrator nie potrafi jeszcze zidentyfikować (nazwać).

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień wskazać należy, iż wyjaśnienia te dotyczą zupełnie innej kwestii, tj. udostępniania danych osobowych, która nie jest przedmiotem niniejszego postępowania. W przypadku jednak gdyby Towarzystwo zamierzało udostępniać dane osobowe

innym podmiotom, to wówczas ma obowiązek poinformowania osoby, której dane dotyczą o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych oraz pozyskać odrębną zgodę tylko na udostępnianie danych osobowych tym podmiotom. Podmioty, które pozyskały dane osobowe są natomiast zobowiązane do zrealizowania obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy. W komentarzu do ustawy o ochronie danych osobowych autorstwa Janusza Barty, Pawła Fajgielskiego i Ryszarda Markiewicza („Ochrona Danych Osobowych, Komentarz”,; Lex a Wolters Kluwer business; Wydanie 4, Kraków 2007, str. 440) wyrażony został następujący pogląd: „(...) jeśli oświadczenie woli o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych nie obejmowało możliwości udostępniania danych innemu administratorowi, działanie takie jest niedopuszczalne; dla udostępnienia danych innym podmiotom konieczna jest dodatkowa zgoda osoby, której dane dotyczą.”

Ponadto, wskazać należy, iż po wnikliwej analizie całości materiału dowodowego zebranego w sprawie uznano, że administratorem danych osobowych uczestników funduszy inwestycyjnych jest Stabilnego Wzrostu Fundusz Inwestycyjny Otwarty, który prowadzi rejestr uczestników funduszu, a reprezentowany jest przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych.

Jednocześnie, na podstawie złożonych przez Towarzystwo pisemnych wyjaśnień oraz przedstawionych dowodów, należy stwierdzić, że istnieje możliwość swobodnego wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych przez Towarzystwo oraz inne podmioty w celach marketingowych i akwizycyjnych. Zatem w tym zakresie postępowanie należało umorzyć, jako bezprzedmiotowe.

Stosowanie do art. 105 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o jego umorzeniu. W toku postępowania usunięte zostały pozostałe uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych, stanowiące przedmiot postępowania i dlatego w tym zakresie należało je umorzyć.

Wobec powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej

decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.